

ת"פ 44471/08/18 - מדינת ישראל נגד שמשון כהן

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 44471-08-18 מדינת ישראל נ' כהן
בפני כבוד השופט עמית מיכלס

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שמשון כהן

הנאשם

בשם המאשימה: עו"ד זיו דניאלי

בשם הנאשם: עו"ד עובדיה הוכמן

הכרעת דין

כתב האישום - כללי

1. נגד הנאשם, העוסק בסחר בבקר והובלתו, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות שעניינן **הובלה של ראשי בקר ללא היתר בכתב מאת רופא וטרינר ממשלתי**, בניגוד לתקנה 2(א) לתקנות מחלות בעלי חיים (הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל), תשמ"ב - 1982 ביחד עם סעיף 28(א) לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה - 1985 (ריבוי עבירות); **הובלת ראשי בקר ברכב פתוח בלתי מקורה ושאינו מכוסה ברשת צל**, בניגוד לתקנה 15(ב)(1) יחד עם תקנה 18(א)(11) בתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (הובלת בהמות), התשס"ו - 2006.

2. כתב האישום המתוקן בשנית אוחד חמישה פרטי אישום. בארבעת האישומים הראשונים מיוחס לנאשם כי הוביל ראשי בקר ללא היתר העברה מטעם הלשכה הווטרינרית או כי הובילם ליעד שונה מהיעד שצוין בהיתר שהוצא עבורו. נוסף על כך, באישום החמישי יוחס לנאשם כי הוביל בקר ללא רשת צל. העובדות המדויקות יפורטו בהמשך במסגרת פרק הדיון וההכרעה.

3. ביום 26.9.2019 השיב הנאשם לכתב האישום, כאשר את התייחסותו ביחס לכל אישום בנפרד אביא בהמשך. לצד התייחסותו הפרטנית לכל אחד מפרטי האישום, העלה הנאשם במהלך המשפט טענה נוספת, לפיה כלל ההיתרים נעדרי תוקף משפטי מחייב, זאת הן מן הטעם שהם אינם חתומים והן מן הטעם שלא קדמה להוצאתם בדיקה רפואית של הבקר על ידי וטרינר ממשלתי, כנדרש בתקנות, זאת על אף חשיבות הבדיקה שנועדה לתרום, לטענתו, לבריאות הבקר. לגישתו, אין די בכך שהלשכה הווטרינרית, שבה עובד רופא ווטרינר, הנפיקה את ההיתרים אלא יש צורך בבדיקה וחתימה של וטרינר על כל היתר והיתר, ולפיכך יש להורות על בטלותם.

עוד טען הנאשם, כטענה כללית, שלא פעם נעשות טעויות ברישום יעד או מקור המשלוח במסגרת ההיתר, מה שמוביל בסופו של דבר ל"רישום כוזב", לפיו הבקר לא הגיע ליעדו. עוד טען שלא הובאה כל ראיה לכך שבקר שהוביל נעלם. עוד נטען לאי סדרים ברישום בבית המטבחים.

4. כהערה מקדימה מצאתי לציין שלאורך ההליך הגיש ב"כ הנאשם מספר בקשות להעיד גורמים בכירים ממשרד החקלאות, ובכלל זה יועצים משפטיים. בשים לב למיהות העדים שביקש לזמן, ליריעת המחלוקת ולשאלות שעמדו לדיון, מצאתי לדחות את בקשותיו, זאת לאחר שנתתי דעתי לחולשת הנימוקים, לעובדה שהטעם לזימון העדים לא הובהר עד תום במועד הגשת הבקשות, ולאחר שהתרשמתי שהעדים שנתבקשו אינם יכולים לשפוך אור על הסוגיות המצויות במחלוקת, בשים לב לתשובת הנאשם לאישומים נגדו. בעניין זה כבר נקבע ש"זכותו של בעל דין לחקור עובד ציבור כפופה לסמכות הכללית של בית המשפט למנוע שימוש לרעה בהליך על דרך חקירה שלא לעניין" [רע"פ 812/20 סורחי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (30.1.2020)]. לעומת זאת, כאשר ביקש ב"כ הנאשם לזמן את העדה אתי כטוני, האחראית להנפקת היתרי ההובלה, כאשר לדבריו היה בידה לשפוך אור על אופן ומהלך הוצאת ההיתרים, מצאתי להיעתר לבקשה והעדה זומנה להעיד מטעם ההגנה.

דיון והכרעה

שאלת מעמד המשפטי של היתרי המעבר המוצאים על ידי הלשכה הווטרינרית

5. הנאשם העלה טענות עקרוניות בדבר חוקיותם של ההיתרים, בהינתן שהם אינם חתומים על ידי ווטרינר ממשלתי המבצע בדיקות מקדימות לבקר, עובר למתן ההיתר. לאחר בחינת טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי יש לדחות את טענות הנאשם בסוגיה זו. גם אם אתעלם מהעובדה שמדובר בטענה "כבושה", אותה העלה הנאשם בשלב מתקדם של ההליך המשפטי, הרי שהנאשם לא טען מעולם שהוא פעל בניגוד להיתר מן הטעם שסבר שהוא אינו חוקי. מכל מקום, ככל שהיה סבור שכך הם פני הדברים, היה עליו להשיג על כך בפני הגורם המתאים עובר לביצוע העבירות, ולא להעלות טענות מסוג זה בפעם הראשונה במהלך משפטו, לאחר שהוגש נגדו כתב האישום.

מעבר לאמור, במהלך שמיעת הראיות הסכים ב"כ הנאשם שמנהל השירותים הווטרינריים יכול להסמיק מי

מטעמו לצורך הוצאת היתרים להובלת בקר ואין מדובר בהיתרים שצריכים להיות מוצאים על ידי הוטריר הממשלתי בעצמו. לענין זה הפנה ב"כ הנאשם לתקנה 21 לתקנות מחלות בעלי חיים (רישום, סימון והובלה של בקר), התשל"ו - 1976, הקובעת כי "רופא וטריר ממשלתי/ מפקח או מי שהסמך המנהל יתיר הובלת בקר בציון כל הפרטים..." [תגובת הנאשם מיום 15.12.2020, שהוגשה במסגרת בקשה לזימון עדים מטעמו].

להשלמת התמונה, אפנה אף לדברי הגב' אתי כטוני, רכזת הלשכה הוטרירית, אשר הסבירה בעדותה שהיא גורם המוסמך להוציא היתרים למובילי בקר מטעם הלשכה הוטרירית. מדבריה עולה כי הסמכות הטכנית להנפקת ההיתרים הממוחשבים נתונה לה, בעוד שהסמכות המקצועית המפקחת על תנועת הבקר ומאפשרת הוצאתו של היתר כזה או אחר נתונה בידי הגורם המקצועי - מנהל הלשכה הוטרירית (עמ' 52 לפרוטוקול מיום 17.6.2021, שורות 7-26).

6. גם הטענה לפיה ההיתרים אינם תקפים מן הטעם שראשי הבקר לא נבדקו על ידי הוטריר טרם מתן ההיתר דינה להידחות, זאת מן הטעם שההגנה לא הפנתה למקור חוקי המחייב זאת, למעט אזכור כללי של "התקנות". יתרה מכך, הנאשם אישר בעדותו (עמ' 49 ש' 15-23) כי הוא פועל בהתאם להיתרי ההובלה ודואג להגיש בקשות להיתרים טרם הובלת בקר, ללמדך שהוא מודע לתוקפם המחייב של ההיתרים.

בהיעדר ראשית ראייה לקיומם של "אי סדרים" בבית המטבחים, לא כל שכן "רישומים כוזבים", לא מצאתי להתייחס לטענות שהועלו מטעם ההגנה בנושאים אלו.

האם ההיתרים בעלי מעמד של תעודה ציבורית

7. המאשימה ביקשה להתייחס להיתרי ההובלה כתעודות ציבוריות המהוות ראייה לאמיתות תכנם. הנאשם התנגד לכך כשלטענתו ההיתרים, כאמור, נעדרי תוקף משפטי, טענה שנדחתה לעיל. נותר, אם כן, לבחון אם ההיתרים עונים על התנאים שנקבעו בחוק לצורך הכרה במסמך כתעודה ציבורית ולבחון את הנפקות של קביעה זו.

סעיף 29 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971 מגדיר "תעודה ציבורית" כ"תעודה של אחד הגופים המנויים להלן שהיא מעשה חקיקה, שיפוט או ביצוע, או רשומה של מעשה כאמור, או שהיא חלק מן הרשומות הרשמיות של אחד הגופים המנויים להלן, ובכלל זה תעודה המוחזקת כרשומה, בין שנעשתה בדרך רשמית ובין בדרך אחרת". בין הגופים הרלוונטיים מנויים גם משרדים ממשלתיים, כאשר אין חולק על כך שמשרד החקלאות הוא משרד ממשלתי. משלא עלה בידי הנאשם להפריך את החזקות המנויות בסעיף 34 לפקודה, הרי שהתעודות שהוצגו מטעם המאשימה הן תעודות ציבוריות, כאשר משמעות הדבר היא שההיתרים שהופקו על ידי משרד החקלאות מהווים ראייה לאמיתות תכנם, קרי שלנאשם ניתנו ההיתרים השונים להובלת הבקר בכמויות ובזמנים הנקובים בכל תעודה ותעודה.

גרסת הנאשם

8. בטרם אדרש לבחינת המסד הראייתי בקשר לכל אישום בנפרד, אומר כבר עתה כהערה כללית שחיזוק משמעותי לראיות התביעה מצאתי דווקא בתשובותיו של הנאשם לאישומים השונים, כפי שיורחב בהמשך. כך, חלק מהתשובות שמסר לשאלות שנשאל בחקירותיו עמדו בסתירה לראיות שהוצגו לו, ולעתים אף בסתירה לתשובותיו שלו, והרושם הכללי שהתקבל הוא מתשובות שחלקן בלתי מהימנות, וחלקן "כבושות" מבלי שסופק על ידי הנאשם הסבר סביר לכבישת העדות.

דין - פרטי האישום

אישום 1

9. על פי עובדות האישום הראשון, ביום 3.7.2016 הפיקה הלשכה הווטרינרית השפלה וההר (להלן: הלשכה הווטרינרית), לבקשת הנאשם, היתר העברה שמספרו 733674, אשר התיר העברה של ראש בקר אחד ממשק הממוקם בקיבוץ משען לבית המטבחים בשפרעם. ביום הפקת ההיתר הוביל הנאשם את ראש הבקר מקיבוץ משען לשער אפרים, בניגוד לתנאי ההיתר.

10. ביחס לאישום זה הודה הנאשם שהוביל ראש בקר, אולם טען שהובילו לבית המטבחים בשפרעם, בהתאם לתנאי ההיתר, כאשר לדבריו אין כל ראייה לכך שהבקר הגיע לשער אפרים כנטען בכתב האישום.

11. מתעודת משלוח מיום 3.7.2016 (ת/29) החתומה על ידי הרפתן אלדד כהן עולה כי באותו מועד הוצאו ממשקו במושב משען (על שם כהן נסים) 3 ראשי בקר למשאית של הנאשם.

על פי היתר מס' 733674 (ת/19), נושא כתב האישום, ניתן לנאשם היתר להעביר ראש בקר אחד ממשקו של כהן נסים במושב משען לבית המטבחים בשפרעם בין התאריכים 3.7.2016 - 6.7.2016. ואולם, מ-ת/27 עולה שראש הבקר לא הגיע לבית המטבחים בשפרעם כנדרש. יש לציין ש-ת/27 הוא טופס ההיתר (ת/19) עליו נרשם בכתב יד "לא הגיע" בצירוף חתימה וחותמת של הרופא הווטרינר ד"ר חורייה עימאד, המפקח על בית המטבחים בשפרעם.

12. ד"ר חורייה עימאד, אישר אפוא בחתימתו כי ראש הבקר המופיע ב-ת/19 לא הגיע לבית המטבחים בשפרעם וחזר על קביעתו זו במהלך עדותו בבית המשפט. כמו כן, הסביר באופן מפורט על דרך ההתחקות אחר ראשי הבקר שלא הגיעו לבית המטבחים לשחיטה:

"ת. ...ואם אני כותב שלא הגיע אחרי בדיקה, זאת אומרת שהראש בקר לא הגיע לשחיטה בבית המטבחים.

...

ש. אתה יכול להסביר לבית המשפט את אופן עבודתך, בכל הנוגע לראשי בקר שהוצא להם היתר העברה לבית המטבחים שלך ולא נשחטו.

ת. העברת ראשי הבקר לשחיטה בבתי המטבחים בארץ, נעשית בדרך כלל על פי תקנות שחיטת בעלי חיים 1964. שמחייבת אישור העברה כדין שמראה שראש בקר זה יש לו תעודת רישום בשירותים הווטרינרים עם מספר אופן בדרך כלל מברזל אבל היום גם מפלסטיק וראש הבקר הזה מועבר לשחיטה בבית המטבחים.

ש. הוצא היתר העברה ממקום איקס לבתי המטבחים בשפרעם, מה קורה לאחר מכן כאשר הוא לא מגיע

ת. ...כל יום ביומו אני מוריד מהמערכת את כל ראשי הבקר שאכן הגיעו ואכן נשחטו, בסוף החודש בא הרופאה המרחבי זאת אומרת רופא מעליי האזורי מטעם השירותים הווטרינרים שולח לי באקסל רשימה של ראשי בקר שלא הגיעו לבית המטבחים או שלא הורדתי והוא מבקש ממני לוודא שראשי בקר אלה אכן לא נשחטו. ואני בודק את זה מול המערכת שלי ושולח אם יש טעות או אין טעות נשחטו או לא נשחטו. אנחנו דיברנו קודם על מספר אופן שהוא ראש הבקר עצמו ושהוא נשמר אצלי מהראשון לחודש עד ל-31 לחודש. אחר כך הוא נשמר לכמה שנים אצלי בבית המטבחים, אז אם בא הפיצוח ומבקש שאני אבדוק ראש בקר למרות שאני כבר בטוח שהתשובה שלי ידועה כי אני עוקב כל הזמן אחרי מה שמתרחש בשחיטה עצמה, אבל במידה ויש לי ספק, יש לי את המספרים עצמם ואני בודק את המספרים שהפיצוח אמר לי כאילו לא הגיעו אם הם נמצאים ואני טעיתי או אם הם באמת לא הגיעו. בודק מול הרשימה מול ההיתר.

ש. אז רק כדי לסכם, מפנה לת/27 - מה המשמעות של זה

ת. ראש הבקר הזה לא הגיע לבית המטבחים של שפרעם."

מהאמור עולה שהן בבית המטבחים והן ברמה המרחבית מתקיים הליך סדור של מעקב ופיקוח אחר ראשי הבקר המגיעים לבית המטבחים לשחיטה, המאפשר גילוי של טעויות או מחדלים בזמן אמת. הנאשם לא הצליח לסתור את עדותו המפלילה ד"ר חורייה, ומצא להתמודד עמה בדרך של הטחה בעד שהוא משקר, זאת מבלי שהוצגה בפניו או בפני בית המשפט ולו שמץ ראיה התומכת בטענה חמורה זו (עמ' 48 ש' 30). לטענת הנאשם יש ברשותו אישור על כך שהבקר נשחט, אולם למותר לציין שאישור שכזה לא הוגש במהלך המשפט.

13. טענת הנאשם שהוא הוביל את ראש הבקר לבית המטבחים בשפרעם כנדרש בהיתר עומדת בסתירה לא רק לדברי ד"ר חורייה ול-ת/27, אלא גם לגרסת הנאשם עצמו בחקירתו מיום 6.9.2016 (ת/16), שם טען כי ראש הבקר נשלח לקלקיליה: "תלכי לקלקיליה תחפשי שם" (שורה 8), ובהמשך: "זה היה צריך להיות לשפרעם הלך למקום אחר באותו יום קנה אותו ערבי לקחתי אותו לשער אפרים...". בהמשך חקירתו, שינה הנאשם גרסתו וטען שמתוך שלושה ראשי בקר שהוביל באותו מועד "2 נכנסו לשער אפרים 1 פרה נכנסה לשפרעם... לא קנה אותה ערבי הלכה לבית מטבחים באותו היום" (עמ' 2, שורה 3), כאשר לדבריו בנו הוא שביצע את ההעברה לשפרעם.

14. ואולם, הנאשם לא הסתפק בטענה שראש הבקר הגיע לבית המטבחים בשפרעם, אלא שמצא להוסיף הסבר מקורי, לפיו במקרים בהם ראש הבקר לא נמצא, משמעות הדבר היא כי "קיבלו אותו ולא הקלידו אותו במחשב" והוסיף כי "יש הרבה טעויות" (עמ' 45 לפרוטוקול מיום 31.1.2021, ש' 20-23). בחקירתו הנגדית, משעומת עם העובדה שב-16/ת מסר כי ראש הבקר הגיע לקלקיליה, השיב תשובה מבולבלת: "זה נכון... איך יכול להגיע לקלקיליה אם זה שפרעם?... מה כתוב בהיתר? שפרעם? אפשר לראות? תן לי לראות מה אמרתי, אני לא חתמתי על זה". בשלב זה שינה הנאשם גרסתו (בניגוד למענה שמסר לכתב האישום), אישר שאת ראש הבקר "קנה ערבי" כפי שציין ב-16/ת, והוסיף לראשונה כי התקשר ללשכה וביקש שישנו בהיתר את היעד, והם עשו כן (עמ' 48 לפרוטוקול מיום 31.1.2021, ש' 21).

משלא עלה בידי ההגנה להציג ראיות התומכות בטענות אלו, זאת בניגוד לראיות פוזיטיביות שהוצגו מטעם המאשימה, לא נותר אלא לקבוע שמדובר בטענות שנטענו בעלמא. כבר עתה אציין שריבוי הגרסאות ו"קפיצה" מגרסה לגרסה אפיינו לא רק את הסברי הנאשם להתנהלותו בנוגע לאישום הראשון, והוא המשיך בקו זה של מסירת עדות בלתי קוהרנטית ורצופת סתירות גם בנוגע לאירועים נוספים.

15. על יסוד כל האמור, אני קובע שהנאשם ביצע עבירה של הובלה של ראש בקר אחד בניגוד להיתר בכתב מאת רופא וטרינר ממשלתי כמפורט באישום הראשון. לעניין זה אציין שהנסיבה המצוינת בכתב האישום לפיה הבקר הובל דווקא לשער אפרים עולה, כאמור, מדברי הנאשם עצמו באחת מגרסאותיו. בין אם דבריו אלו נכונים ובין אם הוביל את הבקר למקום שאינו ידוע, הרי שהוכח שראש הבקר לא הועבר לבית המטבחים בשפרעם, זאת בניגוד לתנאי ההיתר.

אישום 2

16. על פי עובדות האישום השני, ביום 28.8.2016 בסביבות השעה 11:00 הוביל הנאשם במשאית מ.ר. 80-984-14 (להלן: המשאית) שני ראשי בקר ממשק הממוקם במושב פטיש למקום בלתי ידוע, מבלי שהיה בידו היתר בכתב מאת וטרינר ממשלתי.

17. ביחס לאישום זה, אישר הנאשם שהוביל שני ראשי בקר, טען שהיה בידו היתר כחוק ממשד החקלאות, והוסיף ש"אין היתר מרופא ממשלתי". בהמשך, ביום 26.12.2019, תיקן הנאשם את המענה ביחס לאישום זה וטען שהאדם שנהג ברכב והוביל את הבקר היה בנו ולא הוא. במסגרת הסיכומים טען ב"כ הנאשם שנפלה טעות בהיתר, וכי הנאשם כלל לא היה מודע לה.

18. בפתח הדברים אתייחס בקצרה לסוגיית זהות המוביל, ואומר כבר עתה שלאור אי הבהירות בחומר הראיות בעניין זה, לא ניתן לקבוע בוודאות אם הנאשם הוביל בעצמו את הבקר, אם היה זה בנו שהובילו עבורו, או אם היה זה בכלל אדם אחר (שלבי בלאל, ששמו מופיע על גבי ההיתר). כך, בתעודת משלוח 0139 הנושאת תאריך 28.8.2016 (ת/30), נרשם הנאשם כנהג המשאית. מנגד, בחקירתו במשטרה (ת/22) מסר הנאשם שבנו הוא שהוביל את הבקר לשפרעם. מהודעת ד"ר חוריה, שהוגשה מטעם ההגנה (נ/2), עולה שד"ר חוריה מתאר שהאדם שהוביל את הפרות הוא

דווקא בנו של הנאשם: "אתמול הגיע מר שמשון כהן (השם ככל הנראה הוקלד בטעות - ע.מ), הבן של שמשון כהן עם 7 פרות לשחיטה אחרי בדיקת אשורי ההעברה התברר ש-2 מהפרות ללא אישור העברה. קראתי לבן של שמשון כהן בררתי איתו הוא טען שאבא שלו שלח את כל המספרים ללשכה הווטרנרית עם מספר ויזה וכדי שיעשו לו העברה..." (שורות 2-6).

בעדותו בבית המשפט עמד ד"ר חורייה על כך שהאדם שהוביל את הבקר באירוע הספציפי היה דווקא הנאשם, והוא חזר על טענתו זו גם לאחר שהוצגו בפניו הדברים שאמר בהודעתו (נ/2), תוך שסיפק הסבר למסקנתו זו. לאחר שבחנתי את דברי ד"ר חורייה, ומאחר שאינני סבור ששיקר בבית המשפט, מצאתי להעדיף את הגרסה שמסר במהלך החקירה, זאת לאור העובדה שהיא ניתנה בסמוך למועד האירוע, כאשר זכרוננו של העד היה רענן יותר. מעבר לאמור, הזכיר ד"ר חורייה מספר פעמים בעדותו שהשיח היה בינו לבין הבן.

ואולם, גם אם היה עולה בידי הנאשם להוכיח, או לפחות לעורר ספק, שבנו או מוביל בשם בלאל הם שהובילו את הפרות, לא היה בכך כל רבותא, שכן ההיתרים הוצאו לבקשתו של הנאשם, שרכש את הפרות, ומכאן שהאחריות להיתרים החסרים לגבי שני ראשי הבקר רובצת לפתחו, כאשר בנו או שליבי שימשו, לכל היותר, כנהגים המובילים עבורו את הפרות.

19. היתר ההעברה הרלוונטי לאישום זה הוא היתר מס' 745887, ממנו עולה שניתן לנאשם היתר להוביל שני ראשי בקר שמספרם: 104136122 ו-110962610 בין התאריכים 29.8.2016 ל-1.9.2016 מבעליהם בכפר יהושע לבית המטבחים בפרעם (ת/24). שם המוביל: שליבי בלאל.

20. מטעם המאשימה הוגשה תעודת המשלוח (ת/30), ממנה עולה שמועד העברת הבקר (2 פרות) היה 28.8.2016, קרי יום לפני המועד המופיע בהיתר. משכך, אין פלא שכשפרטי הפרות נבדקו, עלה שלשתיים מהן אין היתר, כפי שמסר ד"ר חורייה בהודעתו במשטרה (נ/2), וכפי שהסביר בעדותו בפניי.

21. בחקירתו במשטרה מיום 6.9.2016 (ת/22) אישר הנאשם שרכש את שני ראשי הבקר המצוינים ב- ת/24 מגבריאלי שמואל ממושב פטיש, אולם לא זכר את מועד הרכישה. לדבריו, בנו "עשה לקח כרטיס העברה והעביר אותם... הבן שלי הוביל אותם לפרעם לבית המטבחים" (עמ' 1, שורה 16). כשנשאל באיזה יום הגיעו הפרות לבית המטבחים השיב: "אותו היום שהם נקנו הוא לקח אותם" (עמ' 2, שורה 17). משצוין בפניו שהיתר ההעברה הוא מיום 29.8.2016 ואילו תעודת המשלוח הרלוונטית היא מיום 28.8.2016 (ת/30), לא הצליח הנאשם לספק לכך הסבר והשיב: "מה זה משנה נקנה נשחט עבר לבית מטבחים נגמר הסיפור מביאים באותו היום ושוחטים למחרת לא באותו היום" (ת/22- עמ' 2, שורה 20).

22. בבית המשפט תיארה חוקרת יחידת הפיצו"ח רונית זיגרון את האירוע באופן הבא:

"התקשר אליי רופא בית המטבחים דוקטור חורייה, אמר לי תקשיבי הגיעו לפה שני ראשי בקר לבית

מטבחים בשפרעם. הגיעו שני ראשי בקר מהאזור שלי ללא היתרי העברה מהשירותים הוטרנירים. שלח לי את התעודות, בתעודות רשום שזה תעודת הזיהוי של הראש בקר, מופיע הפרטים של המגדל עם משק המקור. במקרה הזה, משק המקור הוא גבריאל במושב פטיש, נסעתי לגבריאל, גביתי ממנו עדות, הציג בפניי מסמכים המעידים על המכירה של הבקר, לא הציג בפניי היתר העברה של הבקר שיצא מהמשק שלו, על סמך המסמכים והעדויות שלו מסר שמכר את הבקר לשמשון כהן. באותו יום שהרופא התקשר אליי הוא התקשר בצהריים, על סמך תגיות באוזן הרשומות בתגיות רישום הבקר, בדקתי שאכן הופק היתר העברה לשני ראשי הבקר האלו למחרת בשעה 14:25 לאחר שהגיעו לבית המטבחים. הם נמכרו ויצאו מהמשק ביום 28.8 וביום 29.8 שעה 14:25 הופק היתר העברה לשירותים הוטרנירים" (עמ' 27 לפרוטוקול, ש' 27 ואילך).

להשלמת עדותה של החוקרת זיגרון, הוגש מטעם המאשימה אף דוח אירוע מיום 6.9.2016 (ת/20) בו פירטה החוקרת את הפעולות שביצעה בעקבות הדיווח של ד"ר חורייה. נוסף על כך, מעותק מצילום מסך מחשב מתוך תכנת "מערכת ראש בקר" (ת/23), עולה שתאריך ההעברה שאושר הוא 29.8.2016 עד 1.9.016, כאשר ההיתר הופק ביום 29.8.2016 בשעה 14:25.

23. בהינתן טענות הנאשם בנוגע לחלקו של בנו באירוע, נחקר הבן רובין, שעבד עם הנאשם בתקופה הרלוונטית ועודנו עובד עמו. הבן נחקר ביום 8.8.2017 ביחס לאירוע הובלת הבקר מיום 28.8.2016 (ת/33), קרי כשנה לאחר האירוע. הבן נשאל אם הוא הוביל את שני ראשי הבקר באותו מועד והשיב שאינו יכול לזכור בשל חלוף הזמן. מחקירתו עולה שהוא למעשה לא זכר כל פרט נוסף מהאירוע, ובכלל זה מי הוציא את ההיתר, מי קנה את הפרות הרשומות בהיתר ומי ביצע את ההעברה ממושב פטיש לבית המטבחים שפרעם. ואולם, למרבה ההפתעה, בעדותו בבית המשפט מסר הבן גרסה מפורטת ומלאה על אודות האירוע שבו, לדבריו, הוא היה מוביל הבקר, לרבות מועדים מדויקים, שמות מקומות, שמות המעורבים, סדר התרחשות האירועים, אינטרסים של הנוגעים בדבר וכיו"ב פרטים שלפניו זכר (ראו, למשל, עמ' 56 ש' 12 עד עמ' 57 ש' 4).

נוכח זכרונם המופלא של הבן, ששב ונתעורר לפתע פתאום לחיים חרף חלוף הזמן המשמעותי של כ-5 שנים מיום האירוע, התבקש הבן בחקירתו הנגדית לספק לכך הסברים, בפרט כאשר הוא לא זכר דבר במהלך החקירה, שהתקיימה כשנה בלבד לאחר האירוע, ותשובתו הייתה שהוא עובד ב-2 משרות גם בקצבייה וגם בהובלת הבקר, ולכן יתכן שבאותו יום לא זכר את המקרה. לדבריו, לאחר ש"חקר" את הטענות נזכר בפרטים. ואולם, משניסה ב"כ המאשימה לבדוק את פשר ה"חקירה" שערך, התברר כי הוא נחשף לפרטים מתוך עדותו של ד"ר חורייה ואחרים בהקשר של אישום זה ואולי, אף ביחס לאישומים אחרים:

"ש. אתה זוכר מה אמר ד"ר עימאד חורייה בבית המשפט

ת. אני לא הייתי פה, איך אני אדע

ש. אתה לא קראת את הפרוטוקול

ת. לא קראתי

ש. איך ידעת להגיד מה אמר בעדותו פה בבית המשפט

ת. לא .. אמרתי, אנחנו נוסעים לבית מטבחיים אז אנחנו מדברים בינינו, לפי מה שעו"ד עובדיה אמר לי שהוא עובד בלעדי בבית המטבחיים.

ש. מתי עו"ד הוכמן סיפר לך על הדיון שהיה בבית המשפט

ת. ישבנו אולי שבוע אחרי הדיון

ש. ושיתף אותך במה שהיה במשפט

ת. כן.

ש. היו לך עוד שיחות עם אביך אולי עם עו"ד הוכמן לגבי עדויות אחרות

ת. אין לי שיחות, רק בכלליות" (עמ' 61 לפר', ש' 1-14).

למקרא הדברים, דומה שכל מילה מיותרת. במצב דברים זה עולה חשש כבד לתיאום גרסאות בין הנאשם לבנו, אשר ביקש להתאים גרסתו לקו ההגנה של אביו. לפיכך, המשקל שיש לתת לעדותו של הבן הוא אפסי.

24. מהאמור עולה שביום 28.8.2016 הוביל הנאשם, בין אם בעצמו ובין אם באמצעות בנו או נהג אחר, שני ראשי בקר למקום בלתי ידוע, מבלי שהיה בידו היתר במועד ההעברה, בהתאם לאמור בכתב האישום.

עוד עולה מחומר הראיות שביום 29.8.2016 הוביל הנאשם את שני ראשי הבקר ממקום בלתי ידוע לבית המטבחיים בשפרעם (ביחד עם 5 ראשי בקר נוספים בעלי היתר), כאשר רק לאחר הגעתם של שני ראשי הבקר לבית המטבחיים הוצא עבורם היתר הובלה, או אז נשחטו בהתאם להיתר. כפי שהעיד ד"ר חוריה: "לאחר מכן בעניין שתי הפרות האלה, הוא טען לפי מה שאמר ששלח ללשכה והם התעכבו עם האישור אני שחטתי מה שהיה 5 וחיכיתי עד שהגיע האישור מהלשכה המחוזית ואחר כך שחטתי" (עמ' 33, ש' 9-10). יודגש כי, הנאשם הואשם אך ורק ביחס להובלה האסורה ביום 28.8.2016 ולפיכך גם יורשע בעובדות אלו בלבד.

25. לסיכום, בהיעדר אישור תקף בזמן הובלת הבקר ביום 28.8.2016, אני מרשיע את הנאשם במיוחס לו באישום זה.

אישום 3

26. על פי עובדות האישום השלישי, ביום 23.8.2017 (התאריך תוקן על ידי ב"כ המאשימה במהלך ניהול המשפט) הפיקה הלשכה הווטרינרית, לבקשת הנאשם, היתר העברה שמספרו 823770 (להלן: "היתר 2"), אשר היתר העברה של שני ראשי בקר ממשק "המנורה נורדיה" בקיבוץ המעפיל לבית המטבחיים בשפרעם. במועד שאינו ידוע הוביל

הנאשם את הבקר ממשק המקור ליעד בלתי ידוע, בניגוד לתנאי ההיתר.

27. ביחס לאישום זה אישר הנאשם שהוביל שני ראשי בקר, אולם טען שבמועד הרלוונטי לא חש בטוב ולא הספיק להעביר את הבקר ליעד, ולכן סיים את העברתו לבית המטבחים למחרת בבוקר.

28. מ-ת/3 עולה שלנאשם ניתן היתר 2, המאפשר לו להעביר שני ראשי בקר בין התאריכים 23.8.2017 ל-26.8.2017 מממשק המנורה בנורדיה לבית המטבחים שפרעם.

מטעם המאשימה הוגש ת/28, שהוא למעשה ההיתר שסומן ת/3, עליו נרשם בכתב יד כי ראשי הבקר המפורטים בו לא הגיעו לבית המטבחים שפרעם, בצירוף חתימה וחתימת של ד"ר חורייה עימאד. לא נעלם מעיניי שב-ת/28 לא צוין התאריך בו הוספה ההערה של ד"ר חורייה, אולם מספרי הזיהוי של ראשי הבקר המופיעים בהיתר 2, כמו גם מספר ההיתר עצמו, מופיעים בדוח אחר שכותרתו "דו"ח ר"ב שאושרו להעברה לבית מטבחים וטרם הגיעו", המתייחס לתאריכים 31.8.2017-1.8.2017 (ת/26), ממנו ניתן ללמוד שלפחות עד ליום 31.8.2021, קרי חמישה ימים לאחר תום מועד היתר 2, לא הגיע הבקר ליעדו.

בעקבות דוח זה כתבה החוקרת זיגרון את השתלשלות העניינים ואת הבדיקות שערכה ב"דוח אירוע" (ת/25), תוך שציינה שהסתמכה על האמור ב-ת/26. עוד ציינה החוקרת שמבדיקה שערכה עלה כי ביום 20.8.2017 הוצא ההיתר (ת/3) עבור שני ראשי הבקר הרלוונטיים, אולם הוא בוטל ביום 23.8.2017 לבקשת הנאשם. יש לציין שלעניין הביטול לא צורפה כל אסמכתה.

29. אשר לגרסת הנאשם, מצאתי שטענתו לפיה סיים את העברה לבית המטבחים יום לאחר תחילת ההובלה כיוון שלא חש בטוב, אינה עולה בקנה אחד עם הגרסה שמסר בחקירתו מיום 26.9.2017 (ת/1), שנערכה חודש בלבד לאחר האירוע, אז טען שראשי הבקר "או שנשחטו או שהלכו לתרקומיא אני לא זוכר, אולי שיניתי את ההיתר" (עמ' 2, ש' 3). משצוין בפני הנאשם שראשי הבקר לא הגיעו כלל לבית המטבחים בפרעם, השיב "אין דבר כזה. או לתרקומיא או נשחטו, בשר לא נשאר אצלי ברפת". בהמשך החקירה, משנשאל מדוע שראשי הבקר יגיעו לתרקומיא אם ההיתר הוצא לפרעם, "שכלל" הנאשם את גרסתו ואמר: "יכול להיות או לא נשחטו או שביצעתי שינוי למעבר תרקומיא אם ערבי קנה אותם, סוחר מהשטחים אז אני מעביר אותם לתרקומיא. אני אצלצל לבדוק על ההיתר ומחר אני אודיע לך אם לא נשחטו או הלך למעבר תרקומיא".

30. במהלך חקירתו הראשית בבית המשפט הפגין הנאשם ביטחון בתשובתו וטען שראשי הבקר הגיעו לבית המטבחים בפרעם, תוך שביקש לדחות את האמור ב"דוח החריגים" ואת דברי ד"ר חורייה. פעם נוספת שכלל הנאשם את תשובתו, וניתן אף לומר שמסר גרסה נוספת, רווית פרטים חדשים שלא בא זכרם בעבר, בין אם בגרסה שמסר במשטרה, ובין אם בתשובתו לאישום: "הרופא טען פה שלא הגיע והוא שיקר, יש רופא מחליף, אני צלצלתי אליו... הוא לקח את התעודות שם בארונות, הוא יצא לחופש, באה הגברת רונית מהפיצוח הלכה לשם שאלה איפה הבקר ומצאה את התעודות בארונות הרופא לא הקליד את זה ולא חזר להגיד לי. הוא שקרן, יש להם בלאגן בבית המטבחים... אפשר

לראות את הפרות שנשחטו מקבלים ביומן את התעודות ואני יומיים שלוש אני כבר יודע, הוא הקליד בחופש לא שם לב, הוא בחופש ובאים אלי לחפש את הבקר" (עמ' 46 ש' 24 ואילך).

למותר לציין שמסירת פרטים אלו בשלב כה מאוחר של ההליך, ולאחר שנחקרו עדי התביעה לא אפשרה בחינת אמיתותם. מדובר אפוא בעדות כבושה שהועלתה לראשונה בבית המשפט. ברי כי אם הייתה אמת בדברים, כי אז היה הנאשם חושף זאת בהזדמנות הראשונה, במסגרת החקירה שנערכה זמן קצר לאחר האירוע, כשהדברים עדיין "טריים" בזיכרונו. אין צורך להכביר מלים אשר לתרומה הראייתית שיש לכבישת גרסת נאשם לראיות התביעה [ע"פ 365/81 אושרי נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (26.12.83)]. מעבר לכך, האשים הנאשם את החוקרת זיגרון בעבירה חמורה של העלמת ראיות, כאשר לשיטתו, לאחר שהחוקרת "מצאה את התעודות בארונות", בחרה לשמור אותם לעצמה במקום לנקות את הנאשם מאשמה. מבלי להכביר מלים אציין שמדובר בגרסה מופרכת אותה יש לדחות מכל וכל, בפרט כאשר לא נעשה על ידי ההגנה כל ניסיון לבררה במהלך המשפט.

31. עוד יש לציין שבמסגרת חקירתו הנגדית עומת הנאשם עם הדברים שמסר בהודעתו (ת/1), לפיהם ראשי הבקר נשחטו או עברו לתרקומיא, אז ציין: "אם לא נשחטו האישור צריך להפוך אותו לתלקומיה (צ"ל תרקומיא) למחרת כי הלשכה סגורה בשעה 2...". משנשאל אם אכן שינה את ההיתר השיב "חייב לשנות", אולם כאשר נתבקש להציג אישור לכך, השיב "תגיד לי שעה, יום, תאריך, אני אלך ללשכה ואביא לך... מאיפה אני אביא לך היום? אתה צוחק על עצמי או עלי..." (עמ' 51 לפר' מיום 31.1.2021, ש' 30 - עמ' 52, ש' 8). אישור כאמור לא הוצג עד מועד כתיבת שורות אלו.

הנה כי כן, לפנינו דוגמאות נוספות לעדותו הפתלתלה ותשובותיו החמקמקות של הנאשם, אשר הרבה להחליף גרסאות ונמנע ממתן הסברים לראיות הפועלות לחובתו.

32. לאור המסד הראייתי שפורט, ולאחר שמצאתי לדחות את גרסת הנאשם גם במקרה זה, אני קובע שהנאשם הוביל שני ראשי בקר ללא היתר בכתב מאת רופא וטרינר ממשלתי (בניגוד להיתר).

אישום 4

33. על פי עובדות האישום הרביעי ביום 6.3.2018 הפיקה הלשכה הווטרינרית, לבקשת הנאשם, שני היתרי העברה שמספרם 865023 ו-865022 (להלן: "היתרים 3 ו-4"), אשר התירו העברה של שני ראשי בקר ממשק יעקבי הממוקם בכפר ורבורג לבית המטבחים בשרפרם. ביום הפקת ההיתרים הוביל הנאשם את הבקר למשקו בכפר אחים, בניגוד לתנאי ההיתרים. נוסף על כך הוביל הנאשם ראש בקר נוסף ללא היתר כלל.

34. ביחס לאישום זה אישר הנאשם בתשובה לאישום שהוא הוביל שלושה ראשי בקר, אולם טען שלשלושתם (ולא רק לשניים) היה היתר כדן. על כך הוסיף שהוא רק עבר ליד משקו בכפר אחים, אולם הוא לא הוריד את הבקר באותו מקום אלא בבית המטבחים בשרפרם, בהתאם לתנאי ההיתר. בסיכומי הוסיף ב"כ הנאשם שההיתר השלישי הוצא על ידי הלשכה הווטרינרית לאחר שהנאשם עוכב, זאת על אף שהנאשם הגיש את הבקשה להיתר, ביחד עם בקשתו לשני

ההיתרים האחרים, עוד בשעות הבוקר.

35. מדוח אירוע מיום 6.3.2018 (5/ת) עולה שהנאשם נצפה ע"י המפקחת כוכבה הראל-ישי ועל ידי שמעון מלסה כשהוא נוהג במשאיתו מכיוון דרום לצפון עם שלושה ראשי בקר, נכנס למשקו בכפר אחים, שם פרק את ראשי הבקר. כאשר התבקש להציג היתרים עשה כן אך רק ביחס לשני ראשי בקר. המפקחת צלצלה ללשכה הווטרינרית שם הוסבר לה כי אין היתר העברה לראש הבקר השלישי. כשהודיעה לנאשם שהוא מעוכב לחקירה, הוא הניע את המשאית וברח עד להגעת המשטרה למקום. כן צוין כי לדברי הנאשם הוא עבר במשק שלו כדי להאכיל את הפרות.

36. עוד הוגשו מטעם המאשימה היתרי העברה שהוצאו עבור שניים מתוך שלושת ראשי הבקר נושא האישום הרביעי (6/ת), המתירים העברתם מכפר ורבורג לבית המטבחיים בשפרעם. כן הוגשו תמונות של שלוש הפרות שהורדו במשק של הנאשם, תמונה של המשאית שהובילה אותן (13/ת) ודו"ח תפיסה של שלושת ראשי הבקר הרלוונטיים (14/ת).

במהלך המשפט, הוצג היתר עבור ראש הבקר השלישי (35/ת), אף הוא מיום האירוע, 6.3.2018. ואולם, מ-5/ת עולה שהנאשם נצפה מוביל את הפרות בשעה 10:50, ואילו ההיתר השלישי הופק במועד מאוחר יותר, בשעה 12:14. לעניין זה, אישרה האחראית על ניפוק ההיתרים בלשכה הווטרינרית, הגב' אתי כטוני, כי לכל המוקדם הופק ההיתר השלישי בשעה 12:13:

"ת. אם זה הופק בשעה 12:14, בוא נגיד שאני עשיתי את ההיתר בשעה 12:13. התחלתי להקליד בשעה 12:13. אני מקלידה במקום.
ש. אנחנו יכולים לומר בוודאות שהבקשות של הנאשם נשלחו אליך בשני מועדים שונים, פעם ראשונה בשעה 08:44 פעם שניה ב-12:15.
ת. כן"

37. ביום 6.3.2018 נחקר הנאשם באזהרה על ידי המפקחת כוכבה (4/ת). במעמד זה מסר הנאשם היתרים עבור שניים מראשי הבקר שהוביל, בגדרם צוין כי יש להובילם לבית המטבחיים בשפרעם, ואמר למפקחת שאת ההיתר הנוסף תקבל "עוד מעט". הנאשם אישר שיש בידיו שני היתרים בלבד ושב וציין כי את השלישי "תחזרי תקבלי, עוד חצי שעה". כשצוין בפניו כי מבירור טלפוני שנערך אל מול הלשכה הווטרינרית עלה שהוצאו לו שני היתרים בלבד ומשנשאל מה יש לו לומר על כך, השיב "כלום". משנשאל כמה היתרים הוציא, סירב לענות. בהמשך, משנשאל מדוע העביר את הפרות לרפת שלו בעוד שהיעד המצוין בהיתרים הוא בית המטבחיים בשפרעם, השיב "הם נוסעים לשפרעם היום". בהמשך, שב וסירב לענות על השאלה אם הוא מודה בכך שהוביל 3 פרות והוציא היתרים עבור שניים בלבד ואף סירב לחתום על הודעתו.

38. בעדותו בבית המשפט הודה הנאשם שאכן הוריד את הבקר במשקו, אולם לדבריו הוא עשה כן כיוון שלא חש בטוב, וכי התכוון שבנו ימשיך בהובלתם לשפרעם (עמ' 47 ש' 4-7). למותר לציין שגם גרסה זו היא בבחינת עדות כבושה

שאיין לה זכר בגרסה שמסר הנאשם בזמן אמת למפקחת כוכבה, שהיא שונה בתכלית, על כל המשתמע. במהלך חקירתו הנגדית, משעומת עם שלל הגרסאות שמסר, מצא הנאשם להטיל את האשמה על בא כוחו, כאשר טען שהוא ככל הנראה לא הבינו כראוי במעמד מתן התשובה לאישום (עמ' 53 ש' 22-23).

מהאמור עולה שהנאשם נתפס בכף, מסר בזמן אמת תשובות מבולבלות, בלתי סבירות ובלתי מהימנות, שאינן מתיישבות עם הטענה לפיה פעל כדין. חוסר שיתוף הפעולה של הנאשם בשלב מסוים עם רשויות האכיפה, סירובו להשיב על שאלות שנשאל וסירובו לחתום על הודעתו, לא כל שכן העובדה שבשלב מסוים ברח מהמקום, מחזקים אף הם את הרושם שהיה לו מה להסתיר.

39. להשלמת התמונה יצוין שעל גבי ההיתרים שהוצאו בקשר לשני ראשי הבקר האחרים, נרשמה שעת פתיחה מוקדמת למועד האירוע: 8:44 ו- 8:45 (ת/34), עובדה המחזקת את המסקנה שההיתר השלישי הונפק בנפרד ובדיעבד, ורק לאחר שהנאשם נתפס בקלקלתו. יתר על כן, ברי שככל שהנאשם אכן היה מוציא היתר בטרם נתפס, כפי שטען, מצופה היה ממנו לציין זאת בפני המפקחת, לומר לה שההיתר הנוסף הונפק אך טרם נשלח אליו ולבקש ממנה לברר זאת בשיחה טלפונית מול הלשכה הווטרנרית. תחת זאת השיב הנאשם למפקחת שיראה לה את ההיתר "בעוד חצי שעה" ומיד לאחר מכן חדל לשתף עמה פעולה. כפי שצוין, ולמען הסר ספק, מבירור שערכה המפקחת אל מול הלשכה הווטרנרית הובהר חד משמעית שלנאשם לא הונפק ההיתר השלישי.

40. אשר על כן, אני קובע שהנאשם ביצע עבירה של הובלת ראש בקר ללא היתר בכתב מאת רופא וטרנר ממשלתי כמתואר באישום זה.

אישום 5

41. על פי עובדות האישום החמישי, ביום 30.11.2017 בשעה 7:30 לערך, הוביל הנאשם 9 ראשי בקר במשאית, שחלק משטחה אינו מקורה או מכוסה ברשת צל.

42. בתשובה לאישום כפר הנאשם באמור באישום זה וטען כי היה חור ברשת הצל שכיסתה את המשאית. בהמשך, במסגרת הסיכומים, זנח טיעונו לעניין ההרשעה לגבי אישום זה, וביקש להשמיע טיעונו בהמשך במישור העונשי בלבד.

43. על אף שהנאשם למעשה הודה מפי בא כוחו בעובדות אישום זה, מצאתי בכל זאת להתייחס, גם אם בקצירת האומר, לתשובות שמסר בקשר אליו, הן בחקירתו והן במסגרת עדותו בבית המשפט, שאף הן הצביעו על קושי רב לתת אמון במוצא פיו. כך, בדוח עיכוב מיום 30.11.2017 (ת/7) אישר הנאשם שהוביל את ראשי הבקר כאשר רשת הצל שעל גבי משאיתו אינה מכסה את כלל ראשי הבקר בצינו: "יש לי רשת תקינה על האוטו אבל חצי נקרע מהרוח". לעומת זאת במסגרת חקירתו באזהרה (ת/11) מסר הנאשם תחילה גרסה אחרת לפיה "אין אפשרות לשים את רשת הצל עד הסוף בגלל הדלתות שנפתחות", אולם משהקשתה עליו החוקרת, שב לגרסתו הראשונה. בהמשך, לאחר שהוצגו בפניו תמונות של המשאית עם רשת הצל החלקית, טען באופן סתמי "יש לי רשת צל" וסירב להמשיך ולענות על

שאלות.

44. בעדותו בבית המשפט מסר הנאשם גרסה שלישית, וטען שכלל לא היה אמור לכסות את החלק של הרכב שלא היה מכוסה: "אוטו מודל 2006, לא היה חוק בשנת 2006 לשים רשת צל על האוטו, רק בשנת 2007, יש לי דלתות שנפתחות כלפי חוץ שרשת הצל לא יכול לעבור את זה, כל פעם שאני נוסע חדש, צילמו את האוטו ושלחו כאילו הוא נוסע ללא רשת צל, זה לא נכון, רק הצד של הדלת זז שנפתחת לא הייתה מכוסה, לא היה צריך את זה כי לא היה חוק כזה לכסות את כל האוטו. החוק יצא בשנת 2007". ואולם, בניגוד לטענת הנאשם, עיון בתקנות מלמד שהן פורסמו ואף נכנסו לתוקף עוד בשנת 2006, ומכל מקום הן אינן מעניקות "פטור" מיישומן לבעלי כלי רכב ישנים.

סוף דבר

45. נוכח כל האמור, אני מצאתי להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים.